

רבנו יוסף קארו זיע"א
בעל מחבר ספר "שולחן ערוך"
נפטר בעיר טבריה בשנת ה'ת"ק
י"ג ניסן שנת ה'ת"ק (שנת ה'ת"ק לפי
רוב מנהגי בנינו)
(שם אביו ר' אפרים דול)

כל השנה
- הלכות -
- בכל יום -
מובטח לו שהוא
בן "עולם הבא"!

משה" שואל מחבירו "יעקב": אתה רוצה להיות "בן עולם הבא"? אורת חיים היומי לימוד שולחן ערוך אורת חיים לכל השנה - עמוד אחד ליום

ז
טבת

רבנו משה אלשיך זיע"א
בעל מחבר ספר "דמ"א"
נפטר בעיר קראית ז'י"ו
י"ח אייר שנת ה'ת"ק (שנת ה'ת"ק לפי
רוב מנהגי בנינו)
(שם אביו ר' ישראל דול)

רבנו משה אלשיך

קודם הלימוד יאמר: הנני רוצה ללמוד. כדי שיביאני התלמוד לידי מעשה. ולידי מדות ושרות. ולידי יגיעת התורה. ונחריני עושה לשם יחוד קודשא בריך הוא ושכינתיה בשם יהוה ובשם אדני מתנחדים יאהרונה"י על ידי הנעלים בקהילות וקהימו ביחודא שלים בשם כל ישראל.

סימן קפז – דיוקים בנוסח ברכת המזון. ובו ד' סעיפים

- א. יש אומרים ברוך משיבע לרעבים ואין לאומרו והמוסיף גורע ואם אמר במקום ברכת הזן בריך רחמנא מלכא מאריה דהאי פיתא יצא ויש אומרים שצריך שיחתום בריך רחמנא דזן כולא:
- ב. בברכת הארץ להרא"ש לא יאמר שהנחלת לאבותינו ארץ חמדה וכו' ברית ותורה שהרי אומר על בריתך שחתמת בבשרנו ועל תורתך שלמדתנו ודי בפעם אחד והרמב"ם חולק. (הגה: ודברי הרא"ש הם עיקר):
- ג. אם לא הזכיר בברכת הארץ ברית ותורה אפילו אם לא חיסר אלא אחד מהם מחזירין אותו. הגה: ונשים ועבדים לא יאמרו ברית ותורה דנשים לאו בני ברית נינהו ועבדים לאו בני תורה נינהו (כל ז'):
- ד. אם לא הזכיר בבונה ירושלים מלכות בית דוד מחזירין אותו. הגה: ואומרים על הנסים בחנוכה ובפורים קודם ועל הכל וכו' ואם לא אמרו אין מחזירין אותו (טור). ועיין לקמן סימן תרפ"ב. ומכל מקום יוכל לאומרו בתוך שאר הרחמן ויאמר הרחמן הוא יעשה לנו נסים כמו שעשה בימים ההם וכו' והכי נהוג (כל ז'):

סימן קפח – נוסח ברכה ג'. ודיני ברכת המזון בשבת. והטועה בברכת המזון. ובו י' סעיפים

- א. אחר שחתם בונה ירושלים יענה אמן אחר ברכת עצמו מפני שהיא סיום הברכות דאורייתא דהטוב והמטיב אינה דאורייתא:
- ב. אמן זה יאמרנו בלחש כדי שלא ירגישו שברכת הטוב והמטיב אינה דאורייתא ויזלזלו בה. הגה: ונראה דדוקא כשמברך לבדו ואין עונין אמן אחר שאר ברכות אבל כשמזמנין עונין עליו כשאר אמן שעונין על ברכות הראשונות ואף על גב דהמברך עונה גם כן מכל מקום אינו ניכר כל כך הואיל ואחרים

- עונין גם כן עמו וכן המנהג במדינות אלו לאומרו בקול רם אפילו המברך עצמו כשמזמנים ואולי הוא מהאי טעמא:
- ג. צריך להזכיר בכרכה שלישית מלכות בית דוד ואין להזכיר בה שום מלכות אחר והאומר ומלכותך ומלכות בית דוד משיחך טועה שאין להשוות מלכותא דארעא עם מלכותא דשמיא וכן אין לומר בה אבינו מלכנו. הגה: ויש אומרים דאף כשאומר יעלה ויבא לא יסיים מלך חנון ורחום אלא ידלג מלת מלך (אזולתס) וסברא נכונה היא אבל לא ראיתי נוהגין כן:
- ד. נוסח ברכה זו פותח בה רחם ה' אלהינו או נחמנו ה' אלהינו וחותרם בה בונה ירושלים או מנחם ציון בבנין ירושלים ואין לשנות הנוסח משבת לחול דבין בשבת בין בחול אומר נוסחא אחת. הגה: ויש אומרים דאומרים בונה ברחמי ירושלים וכן נוהגין (מכלי סוף נרכות):
- ה. בשבת אומר בה רצה והחליצנו ובראש חודש ויום טוב וחולו של מועד אומר יעלה ויבא ואם חל אחד מהם בשבת אומר רצה והחליצנו ואחר כך יעלה ויבא ואינו מזכיר של שבת ביעלה ויבא ולא של יום טוב וחולו של מועד וראש חודש ברצה והחליצנו:
- ו. טעה ולא הזכיר של שבת אומר ברוך אתה ה' אלהינו מלך העולם שנתן שבתות למנוחה לעמו ישראל באהבה לאות ולברית ברוך אתה ה' מקדש השבת. ואם טעה ולא הזכיר של יום טוב אומר ברוך אתה ה' אלהינו מלך העולם אשר נתן ימים טובים לישראל לששון ולשמחה את יום חג פלוני הוזה ברוך אתה ה' מקדש ישראל והזמנים. ואם חל יום טוב בשבת אומר שנתן שבתות למנוחה לעמו ישראל באהבה לאות ולברית וימים טובים לששון ולשמחה את יום חג פלוני הוזה ברוך אתה ה' מקדש השבת וישראל והזמנים. וכל ברכות הללו בשם ומלכות. והא דסגי בהך ברכה, דוקא כשזכר קודם שהתחיל הטוב והמטיב, אבל אם לא נזכר עד שהתחיל הטוב והמטיב, צריך לחזור לראש ברכת המזון:

סיב' ר'נו את סדר השולחן ערוך אורח חיים לשנה – עמוד אחד ליום. ובסדר הזה יאמר כל אורח חיים שנה בשנה. ובזה תמלא די מחסורו אשר יחסר לו דבר יום ביומו. ויזכה להיות "בן עולם הבא". גא לפרסם לכל הידידים ובפתי פגסיות ובפתי מדרשות לפנות את הרבים לעילוי נשמות הקרובים. וזה יהיה זכות היותר גדול. וכל המזכה את הרבים זוכה לפגס צדיקים.